

Com podem millorar la comunicació en temps de la Covid19?

La situació sanitària actual fa necessària la posada en pràctica d'una sèrie de mesures noves per a tots: l'ús de mascaretes, la distància social i l'ensenyament a distància representen reptes per a tots nosaltres i especialment per a les persones que tenen dificultats auditives o problemes de comunicació i de llenguatge. Des de l'ECLA volem oferir informació i pautes que ajudin a aquesta situació.

MASCARETES

Dificultats

- ❖ Amortigüen el so, cosa que fa que sigui més difícil entendre la parla perquè necessitam més intensitat per sentir la veu.
- ❖ Canvien la intel·ligibilitat de la parla: és més difícil entendre el que ens diuen perquè afecten als sons aguts que aporten claredat (baixa un 30%)
- ❖ Es pot produir més fatiga en parlar, perquè necessitam agafar més aire (inspiració) i la sortida d'aquest aire (expiració) és més difícil.
- ❖ Pot ser més incòmode beure aigua, amb la conseqüència de la menor hidratació de la gola.
- ❖ Minven la capacitat de llegir els llavis i veure les expressions facials. Hem de ser conscients que això sempre ens ha ajudat a entendre millor el que sentim.
- ❖ Parlar amb mascareta pot ser difícil per a infants i persones amb problemes de comunicació perquè pot produir rebuig i molèsties per articular.
- ❖ Les mascaretes poden ser molestes per als infants que duen audiòfons o implants coclears.

Recomanacions

- ❑ Per contrarestar la disminució de la intensitat del so i la pèrdua d'intel·ligibilitat, és convenient parlar un poc més fort (15-20 dB), lleugerament més lent, i articulant millor.
- ❑ Per evitar la fatiga vocal, especialment els docents han de recordar que és beneficiós beure aigua amb regularitat.
- ❑ Com que hem de parlar més fort, convé no perdre de vista aplicar les estratègies de tècnica vocal adients. Podeu consultar el següent document per ampliar informació:
https://www.educacion.navarra.es/documents/57308/57783/Medidas_Higiene_Vocal.pdf/1530e097-3c50-4117-9ef1-a6e5d6a40423
- ❑ Pot ser convenient explicar als alumnes com afecten les mascaretes, els beneficis que aporten i com minimitzar les dificultats que impliquen (a l'apartat anterior)
- ❑ A les persones amb implant coclear o audiòfons s'ha de valorar si és millor usar mascaretes que es puguin subjectar al cap i evitar les que s'enganxen darrera les orelles.
- ❑ Existeixen alternatives a les mascaretes estàndard: les mascaretes transparents que faciliten la lectura labial i la comunicació no verbal facial. En aquests moments les mascaretes transparents poden tenir diferents certificacions sanitàries però no homologació com a FFP1 o FFP2, per tant per ara serien equiparables a les mascaretes higièniques.
- ❑ Per a més seguretat se poden utilitzar protectors facials transparents o pantalles de plexiglas a més de les mascaretes.
- ❑ Així mateix, no oblideu seguir les indicacions del Ministerio de Sanidad en relació als diferents tipus existents de mascaretes a l'enllaç següent:
https://www.mscbs.gob.es/profesionales/saludPublica/ccayes/alertasActual/nCov/documentos/030520_GUIA_COMPRA_MASCARILLAS.pdf

DISTÀNCIA FÍSICA

Dificultats

- ❖ Centrar l'atenció en la parla és més difícil a distància, i més si hi ha sons i renous ambientals.
- ❖ Es fa més complicat veure i interpretar expressions facials.
- ❖ La lectura labial serà més difícil amb mascaretes transparents i impossible amb mascaretes opaques.
- ❖ Necessitam emetre veu amb més intensitat per obtenir el mateix resultat.
- ❖ L'esforç complementari que suposa haver de mantenir la distància social per comunicar-se limita el nombre i la qualitat de les interaccions.

Recomanacions

- Assegurar-nos que tenim l'atenció de l'infant o jove dient el seu nom per iniciar la conversa, oferint senyals visuals, o amb gestos acordats prèviament.
- Comprovar que no hi ha cap objecte físic que pugui impedir el contacte visual entre vosaltres i l'alumne. Assegurar que hi ha una bona il·luminació.
- Procurar parlar un poc més fort i més lent, i evitar parlar a llocs amb molt de renou. Donar missatges clars i senzills.
- Fer ús del llenguatge gestual i corporal: assenyalar, acompanyar amb gestos la parla (per exemple berenar, agafar el llapis etc), ajudar-nos del cos per transmetre la informació.
- Pot ser convenient treballar expressament el reconeixement d'emocions amb la mascareta (alegria, enuig..). Per al reconeixement de missatges difícils d'identificar, com l'amabilitat, l'aprovació o la decepció, és necessari expressar-ho amb paraules.

- ❑ Comprovar que l'alumne ens ha entès (i no basta que ens respongui afirmativament). Si no és així, repetir el missatge i donar ajudes: visuals, escrites.
- ❑ Pot ser útil avançar esdeveniments amb dibuixos o pictogrames (per exemple, quines activitats es faran en un dia i amb quines normes).
- ❑ També retolar clarament les normes i informacions més importants.
- ❑ De tant en tant demanar a l'alumne si podeu fer alguna cosa per facilitar i millorar la comunicació entre tots dos.
- ❑ Recordar incloure a la programació d'aula el treball de comunicació i llenguatge oral amb els alumnes per potenciar i millorar la dificultat que implica la distància social.

ENSENYAMENT A DISTÀNCIA

Dificultats

- ❖ La comunicació és més complicada que en una situació d'ensenyament presencial.
- ❖ El so pot no ésser de bona qualitat (micròfons, dificultats tècniques), i això és determinant per a les persones amb sordesa o amb dificultats de comprensió del llenguatge.
- ❖ De vegades no es veu bé la cara del professor perquè està a contrallum, o hi ha reflexos, cosa que també disminueix molt la intel·ligibilitat.
- ❖ Treballar davant l'ordinador és més cansat: la pantalla produeix fatiga visual, i és més difícil mantenir l'atenció.

Recomanacions

- ❑ Oferir des del principi pautes de participació a la dinàmica de classe a distància: quan i com intervenir, demanar torn de paraula, dubtes...
- ❑ Comprovar prèviament el micròfon i el so, eliminar renous de fons al màxim.

- ❑ Procurar que es vegi bé la cara, evitar contrallums i reflexos.
- ❑ Utilitzar els subtítols automàtics que ofereixen les diferents plataformes (per exemple zoom, skype..) o apps específiques. Augmentarà la intel·ligibilitat per als alumnes a pesar dels errors de subtitulació, al mateix temps que reforça que parlem més clar.
- ❑ Oferir suports audiovisuals, subtitulats sempre que es pugui, i apps per a la comunicació (traductors de llengua de signes, lectors de textos, kahoo...)
- ❑ Donar les instruccions de forma oral i escrita.
- ❑ Per evitar la fatiga i la manca d'atenció, intercalar activitats dinàmiques i preveure descansos.

PER ACABAR , recordau que els alumnes amb dificultats de comunicació, llenguatge i aprenentatge segueixen amb la necessitat de què s'implementin les adaptacions adequades.

Referències bibliogràfiques

AICE (Federacion de Asociaciones de Implantados Cocleares de España)
http://implantecoclear.org/index.php?option=com_content&view=article&id=566:2020-04-20-09-52-19&catid=1:latest-news&Itemid=50
<https://aptent.es/mascarillas-comunicativas-de-aice/>

ASPAS (<http://aspasmallorca.com/>)
Implicacions de les mesures de protecció individual front la Covid-19 en les persones amb DA. Aspasmallorca informa. Revista de la Fundació de Pares de Persones amb Discapacitat Auditiva. núm 32- Setembre 2020.pàg.8-9.
<http://aspasmallorca.com/blog/2020/09/03/revista-aspas-informa-no-32/>

ASPAS Respon: Com puc dirigir-me a una persona amb sordesa en la nova normalitat? Revista de la Fundació de Pares de Persones amb Discapacitat Auditiva. núm 32- Setembre 2020.pàg 13.
<http://aspasmallorca.com/blog/2020/09/03/revista-aspas-informa-no-32/>

ASHA: COVID-19 UPDATES. <https://www.asha.org/>

AELFA-IF. <http://www.aelfa.org/noticia.asp?idc=1&idn=281&aelfaif-recursos-covid19>